

ANNE ZABITZANOY

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008

Για την Αννή...

Ο Τάκης, ένας κοινός φίλος, μας έκλεισε ένα ραντεβού στα τυφλά! Έτσι γνωριστήκαμε με την Αννή Ζαβιτσάνου και τον άνδρα της, πριν από κάποια χρόνια στο παλιό αεροδρόμιο του Ελληνικού. Πήγαμε μαζί στην Ίμβρο, αργότερα στη Καππαδοκία, ύστερα στο Μάλι της Αφρικής, στο Κάιρο, στις οάσεις της Λιβυκής Ερήμου. Εγώ είχα μαζί μου τον υπολογιστή και έγραφα τα βράδια, η Αννή είχε τα μπλοκάκια της και σκιτσάριζε σε κάθε ευκαιρία, σε κάθε μικρή στάση. Εγώ ήμουν αγχωμένη με το χρόνο, με τα γυρίσματα που έπρεπε να γίνουν, με τη μέρα που ήταν πάντα σύντομη, εκείνη ήταν πάντα χαμογελαστή, ήρεμη, είχε την σπουδαία ικανότητα να παίρνει χαρά από τη στιγμή και από την αποτύπωσή της στο χαρτί ή το φιλμ.

Όποτε βρισκόμασταν στην Αθήνα ανταλλάσαμε ταξιδιωτικές ιστορίες: πώς στο Νεπάλ ένας ρινόκερος πήρε στο κυνήγι την Αννή, πώς πήρε φωτιά το αυτοκίνητο της Μάγιας στο Πακιστάν, πώς αντέδρασε η Αννή όταν είδε να την σημαδεύει το όπλο του κακοποιού στη Μανάγκουα και πόσο αντίθετα μαγικό ήταν το δικό μου ταξίδι στη Νικαράγουα... Ήξερα ότι είχε τελειώσει την Σχολή Καλών Τεχνών, ότι δάσκαλός της ήταν ο Τέτσης και ότι η απόφασή της να κάνει πολύ νωρίς οικογένεια την είχε αποτρέψει από όποιες καλλιτεχνικές φιλοδοξίες. Η αγάπη της για τα εικαστικά και τα παιδιά είχε βρει τελικά διέξοδο στην εκπαίδευση και στους πολλούς μαθητές που δημιουργικά εισήγαγε στα μονοπάτια της Τέχνης. Δικαιολογημένα λοιπόν ξαφνιαστήκα, όταν κάποια στιγμή γύρισε με ενθουσιασμό και μου είπε «Ξαναγυρίζω στα θρανία! Τα παιδιά δεν μένουν πλέον σπίτι, οι υποχρεώσεις μου χαλάρωσαν, εγκαταλείπω την εκπαίδευση και πάω για δεύτερο πτυχίο χαρακτηριστικής στην Α.Σ.Κ.Τ.!»

Ο πατέρας της, αυτός ο τρελός Κεφαλλονίτης, ερασιτέχνης φωτογράφος και κινηματογραφιστής που έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην πολύχρωμη Αφρική, -στο Βελγικό Κονγκό όπου και μεγάλωσε η Αννή-, ήταν κατά τα λεγόμενα της αυτός που της ενέπνευσε την

αγάπη για το μαύρο-άσπρο. Αυτή την αντίθεση θέλησε λοιπόν να μελετήσει στη χαρακτηριστική και μέσα από αυτή να μιλήσει για τη ζωή και τις συγκινήσεις της που αποδείχθηκαν άκρως ταξιδιωτικές.

Τα παιδικά χρόνια της Αννής στην μαύρη Ήπειρο της χάρισαν το ανήσυχο πνεύμα και τους ανοικτούς ορίζοντες που οφείλει να έχει ένας ταξιδιώτης. Στο πρόσωπο του άνδρα της, του Φώντα Ζαβιτσάνου, βρήκε τον ιδανικό συνοδοιπόρο και μαζί κυριολεκτικά οργώνουν με πάθος τον μικρό μας πλανήτη. «Διαβάζουμε πολύ για την ιστορία του προορισμού μας πριν φύγουμε» μου εξήγησε. «Μαθαίνουμε για τη θρησκεία, τα έθιμα, τα στοιχεία που μας ενώνουν και αυτά που μας χωρίζουν. Σεβόμαστε τη διαφορετικότητα, τον αγώνα για την επιβίωση, την αξιοπρέπεια των λιγότερο τυχερών. Σε κάθε ταξίδι, ζωγραφίζω, φωτογραφίζω και προσπαθώ να μετατρέψω σε εικόνες τα συναισθήματά μου. Το ταξίδι επιμηκύνει το χρόνο και πολλαπλασιάζει την ένταση των αισθήσεων. Ξέρω ότι είναι περίεργο αλλά προσωπικά νιώθω σα να οξύνεται η ακοή και η όρασή μου, ακόμη και η όσφρησή μου γίνεται πιο δυνατή. Και αυτή την θαυμαστή ένταση την ξαναβρίσκω και πάλι στο εργαστήριο μου όταν αρχίζω και επεξεργάζομαι σχέδια, φωτογραφίες και σημειώσεις. Τότε προκύπτουν τα έργα μου, -άλλοτε λιγότερο και άλλοτε περισσότερο καλά- πάντοτε απίστευτα λυτρωτικά για μένα και πάντα αναζωογονητικά. Όσο ταξιδεύω ζωγραφίζοντας και όσο ζωγραφίζω ταξιδεύοντας βουτάω στην ουσία της ζωής μας και μου αποκαλύπτονται αλήθειες που διαφορετικά, φοβάμαι, θα μου έμεναν άγνωστες.»

Με αυτές τις σκέψεις που συνδέουν τη Τέχνη με το ταξίδι, η Αννή Ζαβιτσάνου μας καλεί –με την σεμνότητα που τη διακρίνει- στον δικό της κόσμο, σ' αυτόν που την άγγιξε και τη χαράζει.

Μάγια Τσόκλη